

aprox.
Onor. Biblioteca Universitară
Cluj
Plaza Sf. Gheorghe

RENAȘTEREA

„Stăruți în rugăciune, priveghiați întru ea cu mulțumită!”
Coloseni 4, 2.

Organul Episcopiei ortodoxe române a Vadului, Feleacului și Clujului

Apare sub conducerea unui comitet

Redacția și Administrația :
Cluj, Piața Malinowski Nr. 13.

PREOTUL ȘI RUGĂCIUNEA

Iată un subiect asupra căruia n'ar fi rău dacă s'ar stăru mai mult la cursurile de îndrumare preotească.

Preotul și rugăciunea e o temă de veșnică actualitate. Oamenii s'au rugat întotdeauna; cu atât mai mult preoții care se roagă pentru toți, nu se vor ruga și pentru ei? Ar fi un non sens! Noi însă vrem să accentuăm că rugăciunea este indispensabilă slujirii preotești. Prin nimic altceva nu poate dobândi preotul iertare, putere, ajutor, alinare, pace sufletească ca prin rugăciune. Rugăciunea este pentru el singurul și cel mai potrivit mijloc de-a se întreține cu Dumnezeu, de-a vorbi și comunica cu El, de-a transmite și primi tot ce-i de folos pentru casa, viața și familia lui, pentru binele și mântuirea credincioșilor și enoriașilor săi. La El însă nu poți ajunge decât rugându-te. Prin rugăciune se lămuresc, se împacă și se împlinesc toate, după trebuință și la vremea lor.

Un preot care se roagă des și cu nădejde capătă un mai mare spor în viața lui religioasă și a păstoriților săi. Pentru că rugăciunea este calea cea mai simplă și mai recomandabilă de-a sta de vorbă cu Dumnezeu. Ea este suspinul sau „strigătul omului după ajutorul Harului”, cea mai de căpetenie trebuință a sufletului, tot atât de necesară ca și hrana pentru trup, lumina pentru ochi sau aerul pentru plămâni. Și dacă preotul ingenunche, își împreună mâinile, își înalță privirea, suspină, lacrămează și se roagă sincer, se roagă regulat și cu căldură dobândește un surplus de energie spirituală pe care nu i-o poate da nimeni. Rugăciunea e pentru adevăratul preot cel mai puternic izvor de inspirație sănătoasă în toată lucrarea lui pastorală și socială. Prin rugăciune Dumnezeu se milostivește și coboară în inima preotului cu tot sacul Lui de

bunătăți cerești și-i trezește conștiința, îi împospătează nădejdea și-i sfințește idealul. Rugăciunea îi întărește apoi „minte mai mult decât învățătura” (Urmarea lui Hristos). Și invers: Un preot care nu se roagă îndeajuns e lipsit de tăria sufletească necesară în predicarea cuvântului lui Dumnezeu. N'are îndrăzneală duhovnicească, n'are râvna trebuitoare în îndrumarea credincioșilor pe calea binelui, a propășirii și a desăvârșirii morale. Nu simte nicio plăcere în oficiul său de slujitor al altarului. Nu manifestă nicio bucurie în toată activitatea lui spirituală. Totul e numai „datorie”, dar o datorie fără viață, fără duh și fără jertfă. Rugăciunea însă îl ridică pe preot dela preocupările materiale la cele duhovnicești, dela lucrurile pământești și vremelnice la cele spirituale și veșnice; îl apropie cu alte cuvinte de Dumnezeu, dela care coboară tot darul desăvârșit. Venind în nemijlocită apropiere de El, preotul uită de grija cea lumească, depășește cercul îngust al îndeletnicirilor sale zilnice și își deschide sufletul, ca să primească de sus toate binecuvântările posibile. Ajutorul lui Dumnezeu coborât la timp printr'o rugăciune fierbinte și stăruitoare e ca și o rouă binefăcătoare peste un câmp dogorit de soare și ars de secetă. Câte piedici sau greutăți, câte înfrângeri și dezamăgiri nu întâmpină un preot în apostolatul lui! Dar dacă se roagă, toate trec ca și apa peste pietrele colțuroase, toate se topesc ca și ceara dela fața focului, pe toate le înlătură și le învinge. Rugăciunea îl întărește, îl ajută să-și birue instinctele, îi potolește patimile, îi ofilește poftetele, îi înalță cugetul, îi înobilează gândurile, îi risipește îndoiala, îi înviorază viața, îi întărește virtuțile și-l interiorizează. Regăsit cu Dumnezeu, preotul prin rugăciune își adaugă dar peste dar și luptă cu mai multă hotărâre și destoinicie împotriva ispitelor și a vrăjmașilor. Ru-

găciunea îi mișcă inima în sensul adevărului și-l urcă pe culmile izbăvirii, a sfințeniei și a perfecțiunii. Un preot cu rugăciunea pe buze și cu Dumnezeu în inimă la drum, acasă, dimineața, seara, noaptea, în biserică sau în camera ascunsă a sufletului său este mereu înarmat împotriva răului și necurmat stăpânit de împlinirea legii lui Dumnezeu, străbătut de simțul răspunderii și aplecat în spre seriozitatea chemării sale printre oameni.

Mântuitorul nostru Iisus Hristos a fost om adevărat și fără păcat, Dumnezeu adevărat și cu atotputernicie. Cu toate astea s'a rugat neconținut în tot cursul vieții și activității Sale pe pământ: în biserică, în munte, pe câmp, pe țarm, pe mare, singur și între mulțimile ce-L înconjurau. El sorbea pretutindeni și cu nesaț aju-

torul Tatălui ceresc, spre a-și desăvârși opera Sa dumnezeiască printre muritori. La fel au făcut Apostolii, martirii, cuvicioșii din mănăstiri, pustnicii în singurătate, sihaștrii din crăpăturile pământului, ierarhii, cuvicioșele și sfinții. Preotul cu atât mai vărtos. El trebuie să se roage smerit și liniștit în fața icoanei ori decâte ori i se slăbesc puterile, i se înjumătățește credința, îl copleșesc năcazurie, îl turbură ispitele, îl stăpânește bucuria, își începe sau își sfârșește lucrarea sa misionară, culturală, duhovnicească sau filantropică. Dumnezeu ocrotește sufletul unui astfel de preot și-i întreține focul religiozității și a dragostei, așa precum tămâia menține căldura și împospătează viața cărbunelui. Așa dar preotul să se roage cât mai mult și cu putere!

Arhim. VARAHIIL JITARU

UNIREA CREDINȚEI

S'a împlinit un an dela marele act al reîntregirii Bisericii românești din Ardeal. Actul reîntregirii este acela al refacerii unității spirituale a poporului român.

Am răspuns chemării glasului de părinte al Prea Fericitului Patriarh Iustinian, prin care ne-a chemat să ne reîntoarcem acasă, de unde am plecat la 1700. Acest glas a fost și al neamului întreg.

Anul 1918 a fost unirea înjumătățită a poporului nostru, care s'a întregit în Octomvrie 1948.

Putem exprima cuvintele din decretul unirii dela Florența din 1439, ca fiind potrivite și nouă celor de astăzi: „Să se bucure cerurile și pământul să se veselească, pentru că a fost dărâmat peretele care a despărțit cele două Biserici surori și s'a întors pacea și buna înțelegere; aceea pătura unghiulară Hristos, care a făcut din două Biserici una, a împreunat amândoi pereții cu legătura puternică a dragostei și a dreptății, a păcii, ce leagă și ține unitatea cea veșnică; și după negura cea lungă a întristării și după ceața cea neagră a neînțelegerilor îndelungate, a răsărit raza de lumină senină a doritelor uniri.”

Să se bucure Biserica mamă - strămoșească - care își vede fiul, certat până ieri între ei, întors la pace și unitate.

Noi vedem cu ochii, încheind un an de împreună lucrare - ceea ce înaltea noastră mulți ar fi dorit să vadă și n'au văzut: unirea și iubirea frățească intru Domnul.

S'a refăcut unitatea religioasă sfășiată la 1700. Momentul ei atât de dorit de către mulți credincioși și preoți, din ambele strane, a sosit în ordinea de Dumnezeu voită a dreptății și a iubirii. E așa de puțin ceea ce ne-a despărțit, față de multul ce ne leagă, de aceea ne simțim acum acasă, căci nu eram, ci în casă străină.

Ne-am privit destul ca străini și uneori, unii, chiar cu răutate, deși între noi nu era deosebirea decât ceea ce dușmanii au reușit să ne-o infiltreze.

A trecut numai un an dela marele act al reînălțării, dar flacăra aprinsă în Octomvrie 1948, prin acel act de rupere a pecetilor săvârșit în mod revoluționar și ca un act de curaj - cum îl numea Păr. Câmpăneanu în „Renașterea”, aceea flacăra s'a prefăcut în vâlvătate și în focul ei sacru a încins în iubire sufletele, contopindu-le și făcându-le una.

Azi, cuprinsă într'o frățească dragoste, preoțimea slujește împreună la un singur altar. Un an de frățească îmbrățișare și împreună lucrare ne-a satisfăcut și ne-a adus multă mulțumire sufletească.

Cursurile de îndrumare preotească încă au un rol deosebit în contopirea sufletească a preoților.

Un cunoscător al Orientului a zis: „ca să se facă unirea între frații despărțiți de veacuri, trebuie mai întâi să se apropie unii de alții pentru a discuta, să discute pentru a se cunoaște, să se cunoască pentru

a se iubi, să se iubească pentru a se uni."

Întâlnirea fraților la aceste cursuri, a prilejuit ocazia de a se cunoaște, a se iubi și a se uni sufletește.

Temelia s'a pus anul trecut. Cu împreună lucrare s'a cimentat temelia și am început a zidi, îndreptând cu multă prudență și grijă, relele trecutului, pentru a așeza pace în suflete.

De bună seamă, ceea ce s'a strecurat prin educație, în cei 250 ani de despărțire, nu se poate schimba într'un singur an, dar nici nu va trebui să treacă prea mult timp, până când vor dispărea orice urme ale desbinării dintre frați.

Mergem cu pași mari înainte spre adâncirea, prin dragoste a legăturii frățestii, căci acum ne cunoaștem,

numai bunăvoință să avem și sinceritate în legăturile noastre.

Misiunea mare în desăvârșirea reintegrării Bisericii strămoșești revine preoțimii. Noi să conlucrăm cu sinceritate și să nu ne împiedecăm în deosebiri mărunte, cari vor dispărea cu vremea.

Să nu uităm că Mântuitorul Hristos n'a întemeiat mai multe Biserici, ci a voit ca toți cei ce vor crede și se vor boteza să formeze o singură Biserică, după cum este: „Un Domn, o credință, un botez."

Pentru a ajunge la unirea cea mare a tuturor creștinilor, pasul nostru, al fraților români, este și el o verigă, care va ajuta în viitorul ce este în mâna Providenței divine, ca toți să fie „una."

Pr. DUMITRU GLODEANU

ÎNCREȘTĂRI

În ziua de 7 Noembrie, popoarele Uniunii Sovietice și alături de ele toate popoarele țărilor cu democrație populară, au prăznuit cu fastul cuvenit unor evenimente de mare importanță aniversarea a 32 de ani dela Marea Revoluție Socialistă din Octomvrie. Această zi memorabilă, care a însemnat în istoria celui mai puternic Stat o nouă configurație, a fost vestitoarea unei mari biruințe. Poporul oropșit a scuturat lanțurile iobăgiei, croindu-și un viitor de libertate și o posibilitate de trai mai fericit. Realizările mari, în toate domeniile, împlinite în cursul celor 32 de ani, sub înțeleapta conducere a genialilor bărbați Lenin și Stalin, sunt indeajuns de cunoscute. Toate aceste realizări, nu se puteau împlini decât într'un Stat Socialist. Lichidându-se pentru totdeauna sistemul josnic al exploatarei omului de către om, munca, eterna condiție naturală a vieții, a fost ridicată la justa ei valoare. După Marea Revoluție din Octomvrie, omul a fost prețuit, nu după obârșite, neam, sau situație socială, ci după capacitatea de muncă, singura valoare creatoare.

Puterea de muncă a Popoarelor Sovietice s'a putut verifica pe deplin, după terminarea așa zisului al doilea război mondial, deslănțuit de armatele hitleriste. Se știe că această armată, poreclită illo tempore „invicibilă", a ajuns până la Stalin-

grad, ba chiar sub porțile Moscovei, unde în trecut s'au frânt și faimoasele armate ale Napoleon Bonaparte. În urma acestei armate „mordei" a lui Hitler, a rămas cenușe, prăpăd și jale. În retragerea ei rușinoasă, provocată de loviturile hotărâte ale Armatei Sovietice, se desfășura același caleidoscop trist. Sate și orașe, lăsate în ruine fumegânde, familii fără adăpost și cadavre omenești la toate răspântiile. Dovadă limpede grăitoare de umanitarism și civilizație „apuseană".

Și abia câțiva ani dela terminarea acestui război odios, a cărui amintire umple de fiori și groază sufletul tuturor aceluia cari sunt conștienți de demnitatea omenească, satele și orașele din Uniunea Sovietică, au renăscut, mai frumoase și mai înfloritoare ca oricând.

În ziua de 7 Noembrie, puternica noastră prietenă și vecină din răsărit, a prăznuit aniversarea Revoluției din Octomvrie. Și alături de ea, Republica noastră Populară, împreună cu celelalte țări de democrație populară, au sărbătorit această aniversare, bucurându-se alături de glorioasele Popoare Sovietice.

Prin sprijinul ei și muncind și noi cu râvnă și zel, ne vom asigura și nouă și generațiilor viitoare o viață de rodnică liniște și pace.

Prot. SABIN TRUȚIA

Dreptul la muncă

Ca și alte serii de preoți, ce s'au perândat înainte, spre a-și însuși învățăturile de cultură generală și a-și reimprospăta cunoștințele teologice, am răspuns dispozițiilor superioare ierarhice și ne-am prezentat și noi, preoții din Seria a V-a a Centrului de Îndrumare Preoțească din Cluj, la cursurile organizate de Institutul teologic, între 17 Octomvrie și 16 Noembrie a. c.

Și am urmat aceste cursuri, zi de zi și ceas de ceas, observând întru toate regulamentul intern, înțocmit de superioritatea bisericască. N'a fost lucru ușor. Mai ales, că la aceste cursuri de îndrumare preoțească au participat și preoți îmbătrâniți în pastorația sufletelor. Nu este un lucru ușor, ca să faci școală,

tu, om bătrân, cu 30-40 ani în serviciu și cu o vârstă care de multe ori te stăpânește într'un anumit sens, neputând dispune de puterile fizice după voie.

Și totuși, s'au achitat și bătrânii noștri onorabil, de sarcina încredințată lor. Ba, mulți dintre ei au fost mai punctuali în îndeplinirea datorințelor, decât cei mai tineri. Ar fi un lucru necuvincios să nu o recunoaștem aceasta.

Plecând dela aceste cursuri ne-am ales cu ceea ce ducem acasă și nu am adus cu noi la venirea noastră aici și mai ales cu ceea ce vom pune în practică, în activitatea noastră pastorală din viitor. Pe lângă examenul dat la sfârșitul cursurilor, vom avea de

dat un neincetat examen în activitatea noastră pastorală din viitor, fie pe teren bisericesc, fie social sau cultural. Căci acestea sunt ramurile noastre de activitate.

În primul rând, pe teren bisericesc, - administrativ ori pastoral, - ne sunt folositoare cursurile de îndrumare preoțească, nu numai pentru că „acestea ne rememorează anumite cunoștințe teologice, de care preoții au nevoie în împrejurările de astăzi, pentru ca apostolatul lor să fie încununat cu desăvârșită izbândă", - cum bine a spus P. S. Sa Episcopul nostru Nicolae, la deschiderea cursurilor seriei a V-a, - dar și pentru că aici adunându-ne mai mulți laolaltă, ne-am cunoscut mai bine greșelile și vrednicile, puse în comparație cu ale altora, apoi am făcut o sudură religioasă mai trainică între preoțimea reventă și vechii ortodocși, iar prin slujirea zilnică la sfânta liturghie și la alte slujbe bisericesti, am avut mai ușor ocazia să ne convingem de realitate și să vedem prin ce ne deosebim unii de alții în săvârșirea slujbelor divine și mai ales în ce măsură ne-am depărtat de norma oficială a Bisericii?! Aceasta, întrucât astăzi practica bisericască în îndeplinirea formelor liturgice diferă nu numai între vechii ortodocși și preoții reventiți, dar chiar și dela parohie la parohie. O uniformitate în această privință s'ar impune neîntârziat. Ca să dăm dovadă și în fața credincioșilor noștri, că suntem una în credință și în practică religioasă.

„Pe planul vieții sociale suntem la o răscruce de drumuri..." Așa a glăsuț Păr. Rector Dr. Liviu G. Munteanu, la deschiderea cursurilor. Și, bine a zis... „Biserica noastră nu poate rămânea în afara acestei revoluții sociale. Nu poate rămânea pasivă. De aceea, preotul de astăzi trebuie să cunoască realitățile vieții".

Trebuie să le cunoască, pentru a ști acționa în ritmul vremii. Astăzi, când totul se dezvoltă în mod planificat, în munca de construcție a unei lumi noi, preoțimea trebuie să cunoască concepțiile ideologiei marxiste, spre a-și putea coordona munca de conducător sufletesc al credincioșilor cu aceea pe care o dezvoltă ceilalți factori de răspundere, cari urmăresc același țel: formarea omului nou.

Ne reintoarcem dela aceste cursuri complet schimbați în mentalitatea noastră. Înainte aveam alte idei. Alte concepții ideologice. Nu a fost

vina noastră că le-am avut, ci a vremilor pe cari ne-a fost dat să le trăim și cari ne-au inoculat în sânge și în gând alte concepții de viață. Mentalitatea burgheză ne-a cucerit și pe noi, în cea mai mare parte, deși pe teren religios ne-am silit să nu alunecăm dela dreapta credință.

Pe teren social vom avea să ne încadrăm în ritmul vremilor noi, dacă vrem să fim și noi, preoțimea, de folos Neamului și Patriei.

Sunt probleme ideologice pe cari preoțimea nu le cunoaște, ori nu le cunoaște cum trebuie, deoarece nu avea de unde le cunoaște. Și nici alții nu le-au cunoscut.

În vara anului curent eram în Cluj, pe stradă și am înregistrat, în mod întâmplător, următoarea convorbire între doi profesori, cari se reîntorceau dela cursurile I. C. D.:

- Vezi, tovarășe, dacă studiezi chestiunile prin prisma marxism-leninismului, înțelegi altfel lucrurile decât cum le-am înțeles până acum..

Așa și noi, trebuie să cunoaștem problemele sociale sub raport ideologic, spre ale putea pune în acord cu problemele Bisericii. Și aceasta, pentru că studiate mai bine, „se pot împăca problemele sociale cu cele creștine fără a ceda nimic din învățăturile noastre dogmatice".

Pe teren cultural, deasemenea, se cere să activăm în spiritul nouilor vremi. Să ne dăm silința, ori de câte ori ni se dă ocazie, ca să luminăm poporul, dându-i din învățăturile primite la cursurile de îndrumare preoțească. Este unul din scopurile pentru care am fost chemați aici și numai astfel vom da dovadă, că timpul petrecut la aceste cursuri, nu l-am pierdut de geaba. Că ne-am ales cu multe cunoștințe și acele cunoștințe le împărtășim și altora, după porunca Mântuitorului, care ne-a dat calificativul: „voi sunteți lumina lumii", (Mat. 5, 14).

Dacă Mântuitorul ne-a dat acest drept de a fi luminători ai poporului, - dreptul la munca de lămurire a maselor, - aceasta constituie pentru noi o datorie, de care va trebui să ne achităm în mod onorabil, răspândind în lume, atât cultura religioasă, cât și cea profană, prin învățăturile propovăduite și prin pilda vieții noastre, care va trebui să fie, în viitor, un model de încadrare a preoțimii în ritmul vremii, pe care ne conduce regimul nostru de democrație populară.

Păr. VALERIU Gr. SIMA

Botezul copiilor

Putea aceasta să intre în judecata Mântuitorului nostru Iisus Hristos, care s'a adus jertfă pe Sine pentru toată lumea? Desigur că nu. Poate Sf. Scriptură să se contrazică? Nu, fiindcă atât un loc (Ioan 3, 5); cât și altul (Marcu 16, 16) este inspirat. Atunci cum se împacă această contrazicere aparentă, căci de fapt la o examinare mai atentă a textelor, nu poate fi vorba de nici o contrazicere, chiar aparentă.

În Noul Testament, dimpotrivă, vedem la diferite prilejuri că Mântuitorul are multă înțelegere pentru copiii mici și nevinovați, mai ales pentru sufletele lor sincere și nepervertite.

Mântuitorul îi privește cu multă dragoste, îi binecuvântă, îi mângăie și îi dă exemplu celor maturi pentru sinceritatea sufletului lor.

„Lăsați pruncii să vie la mine și nu-i oprîți pe ei, că a unora ca acestora este împărăția cerurilor". (Marcu 10, 14)

Deci dacă Mântuitorul îi dă

exemplu pe copii, pentru nevinovăția lor, celor maturi, atunci cum ar fi fost posibil să-i excludă dela mântuire.

Copiii care-L încunjurau pe Mântuitorul erau și din acela micș, pe care El putea să-i ia în brațe. (Marcu 10, 16)

El nu l-a scutit de botez, ci îi ia numai ca termen de comparație pentru nevinovăția lor.

Iisus n'a zis: „Că a lor este împărăția cerurilor, adică a acestor copii, ci a unora ca acestora, este împărăția lui Dumnezeu".

Nu putea Mântuitorul să-și răstoarne toată economia intrupării. Sale. Moartea este proba păcatului și copiii n'au fost scutiți de moartea El a venit deci și pentru mântuirea lor.

În legătură cu această ordine de idei, cuvintele Mântuitorului cu privire la prunci, primesc înțelesul acesta: „Aduceți copiii la mine, în apropierea mea, în societatea pe care eu o înființez, adică în Biserica

creștină care acum se întemeiază pe pământ spre a fi și ei membri.

Pentru aceasta au și ei trebuință de botez, deci cuvintele Mântuitorului pot însemna pe scurt: „Aduceți copiii la Biserică spre a fi botezați”.

Vârsta copiilor încă fragedă, nepătați cu păcate personale, ci n'au nevoie să facă pocăință. Aceasta le-ar fi de prisos și nici n'o pot face. Pocăința, care este o consecință a credinței, trebuie să o presteze cei maturi, care au nevoie să-și împropieze mântuirea.

Mărturisirea ca și manifestarea credinței personale este necesară acolo, unde prin mijlocirea ei se desfășurează opoziția împotriva lui Iisus.

Copilul fiind mic, e incapabil să facă opoziție lui Iisus, atunci și credința sa personală nu este absolut necesară.

La omul matur se presupune independența și libertatea voiei, iar în împărăția harului nu se poate sili pe nimeni să intre.

La copil, nu se poate vorbi de o voie a lui. Voia liberă la copil există numai ca dispoziție, ea este în devenire. De aceea pentru copil trebuie să răspundă un altul.

Un astfel de schimb în mărturisirea credinței de către o persoană prin alta nu este contrară voinei lui Dumnezeu.

În Noul Testament, vedem lămurit că după credința unora, Hristos a mântuit pe alții, deci este vorba de o credință substitutivă.

Astfel de exemple grăitoare sunt la Matei 15, 28: vindecarea fiicei femeii Cananeence. La Marcu 9, 24: vindecarea fiului lunatic. La Matei 9, 23: învierea fiicei lui Iair. La Ioan 4, 50: vindecarea fiului unui slujbaş.

Toate aceste vindecări s'au făcut deodată cu fectarea păcatelor, pe baza credinței părinților, manifestată public și cu mare putere de convingere.

Deci, precum în cazurile acestea de vindecări, fectarea păcatelor s'a făcut pe baza credinței substitutive, tot așa și la botezul copiilor, credința substitutivă a părinților și a nașilor, are aceeași valoare pentru fectarea păcatului strămoșesc.

Nașii sunt persoane recomandate de părinți, cu pregătirea necesară în privința învățurii creștine, care au rolul de părinți spiritali pentru cei renăscuți în baia botezului, ca mai târziu să-și inițieze în cele ale credinței.

Măntuitorul zice: „Ori cine va primi în numele meu pe unul din acești copii, pe mine mă primește”. (Marcu 9 37). Și când primește cineva pe un copil în numele lui Iisus Hristos?

Atunci când îl însoțește la botez ca să-și fie naș.

Biserica creștină chiar dela începutul ei, pe baza legăturii strânse între părinți și copii, precum și între reprezentanții lor apropiați și copii, pe baza credinței substitutive a celor majori a stabilit uzul botezării copiilor.

Nu greșim dacă afirmăm că instituția nașilor este foarte veche, chiar dela începutul creștinismului, încă din Biserică apostolică.

Acum, să examinăm primele mărturii din Sfânta Scriptură, unde se vorbește de botezarea unor familii întregi, căci implicit acolo se vorbește și despre botezarea copiilor, care fără îndolală vor fi existat în acele familii.

În Noul Testament, nu s'a putut face prea mult caz de botezul copiilor, pentru că și creștinismul ca religie nouă nu se putea adresa la

început copiilor, ci oamenilor în vârstă, părinților și abia prin convertirea acestora erau câștigați și copii.

Deodată cu încreștinarea părinților se subînțelege și a copiilor.

Deși, în mod direct, nu avem mărturii despre botezul copiilor, totuși indirect Sf. Scriptură ne dă indicii despre botezul copiilor, chiar în epoca apostolică.

La praznicul cincizecimii, când Apostolul Petru boteza ca la trei mii de suflete, nu se amintește nimic despre vârsta lor, nu se spune că au fost numai oameni maturi.

Știm că la cele trei mari sărbători anuale se făceau pelerinaje la Ierusalim și participau familii întregi cu toți membrii lor.

Dacă nu vor fi fost copii mici de al pelerinilor din diaspora, (adică din afara Palestinei), atunci presupunem că mamele din Ierusalim care ascultau cuvântul Apostolului Petru aveau în brațele lor și prunci. Mamele care au primit să fie botezate în urma predicii Apostolului, vor fi știut ca și copiii lor dragi să se împărtășească deasemenea de harul divin, primit în baia botezului.

Iată deci, un argument indirect despre botezul copiilor în epoca apostolică.

Aflăm însă și mai puternice argumente în Faptele Apostolilor și în alte locuri din epistolele pauline.

Apostolul Petru fiind chemat de cucernicul sutaș Corneliu din Cezaurea, s'a grăbit să împlinească dorința arzătoare a aceluia, împărțându-i la întreaga sa casă, taina botezului.

În familia sutașului Corneliu credem că vor fi fost și copii mici, fiindcă sutaș nu putea să fie un om bătrân, ci un militar destul de tânăr care să-și poată îndeplini obligațiile serviciului său. (Fapt. Apost. 10, 22)

Și aici, cu prilejul botezării casei lui Corneliu ni se spune că au fost botezați nu numai cei din familia lui Corneliu, ci și rudeniile și prietenii săi cei mai de aproape.

Se vorbește chiar de mulțimea celor adunați, rude și prieteni ai lui Corneliu. (Fapt. Ap. 10, 24)

Dacă chiar în familia lui Corneliu n'ar fi existat copii mici, ar fi fost imposibil ca în această mulțime, adunată din apropiere, să nu fi venit și copii cu părinții lor, auzind de sosirea Apostolului Petru, care pentru toți cei prezenți era un eveniment de mare importanță. Chiar numai curiozitatea le-ar fi făcut și pe copii să fie numai decât la un loc cu părinții lor și era imposibil să fi lipsit copiii când se botezau părinții lor.

La fel Apostolul Pavel a botezat și prima familie creștină din Europa, anume pe femeia evlavioasă, Lidia cu întreaga casă a ei. (Fapt. Ap. 16, 15)

Cine era în casa ei? Dacă n'ar fi avut copii, evanghelistul Luca ar fi spus că s'a botezat „ea și cu soțul ei”.

Același lucru se deduce și din botezarea tennicerului din Filipi, convertit de către Apostolul Pavel, despre care se spune că s'a botezat „el și toți ai lui”. (Fapt. Ap. 16, 33)

În epistola întâia către Corinteni cap. 1, v. 14-16, Apostolul Pavel amintește că el a botezat pe Crispus, pe Gaius și casa lui Stefana, adică întreaga familie a acestuia, în care deasemenea se presupune că au fost și copii mici.

Deci e evident că între familiile amintite vor fi fost botezați și prunci.

Nu rezultă din Noul Testament că botezul pruncilor ar fi fost oprit. Scriptura, acolo unde vorbește de casă sau familie în sens mai restrâns,

specifică excluderea copiilor. De exemplu în Geneză cap. 50, v. 7-8 citim: „Și s'a dus Iosif să îngroape pe tatăl său; și au mers împreună cu el toată casa lui Iosif, frații... numai pe copiii lor i-au lăsat în țara Gosen”. Așa și acolo trebuie să se facă mențiunea „că familiile s'au botezat, în afară de copii”, ceea ce nu se află.

Dar ne mai întrebăm, de unde vine tradiția botezării copiilor de

mai târziu, dacă nu s'ar fi cunoscut uzul apostolic în această privință?

Taina botezului, fiind de absolută trebuință pentru oricine, este de sine înțeles, că s'a împărțit și copiilor chiar din timpurile apostolice, pentru că nici ei nu sunt streini de păcatul original.

Deci, botezul copiilor este necesar și justificat.

Prot. Dr. Gh. SOFIAN

PROBLEMA MIRIDELOR

Insemnări pe marginea seminarilor de practică liturgică dela Centrul de Indrumare Preoțească din Cluj

4. Împotriva teoriei amintite se poate aduce și un argument strict liturgic, legat de însuși textul formularului liturgic în uz. Am la îndemână liturgia Sf. Ioan Gurădeaur (format mic) București. După terminarea împărțanței, se află îndiglitarea următoare (cu roșu): „După aceea, diaconul ia sfântul disc, îl ridică deasupra sfântului potir și trage în el, cu sfântul burete, mai întâiu părțile NI KA, apoi pe a Sfintei Fectoare, ale celor nouă cete și la urmă pe ale viilor și morților zicând”: (Urmează apoi textul sf. liturghii) *Spală, Doamne, păcatele celor care s'au pomenit aici, cu cinstitul sângele tău, pentru rugăciunile sfinților tăi.* (Și celelalte: Învierea lui Hristos etc.) În toate edițiile liturgicului român editate de Sf. Sinod se găsesc acestea, indiferent de vechimea acestor ediții și bineînțeles, formula respectivă nu este o interpolare ulterioară.

Este absolut sigur că acest text (Spală, Doamne, păcatele...) e în legătură cu mai multe locuri din Apocalips (V, 9; XII, 11; XIV, 4; XIX, 13; XXII, 14) dar mai ales cu locul VII, 13 urm.: „Și unul din bătrâni a deschis gura și mi-a zis: Aceștia îmbrăcați în veșminte albe, cine sunt și de unde au venit? Și i-am zis: Doamne, tu știi. El mi-a răspuns: Aceștia sunt cei ce vin din strămtorarea cea mare și și-au spălat veșmintele și le-au făcut albe în sângele Mielului;... Nu vor mai flămânzi, nici nu vor înseta, nici nu-i va mai dogori soarele și nici o arșită, căci Mielul îi va paște... etc.” Spălarea veșmintelor presupune, negreșit, că acestea au fost întinate, iar prin această spălare ele devin albe, curate, simbol al curățeniei sufletești a celor ce le poartă. Sensul textului din liturghie este deci numai unul: Cei pomeniți în cadrul sf. liturghii și pentru care s'au scos

miridele, fiind păcătoși (e vorba numai de cei vii și morți pomeniți și nu de sfinți) au nevoie de curățire de păcate, deci preotul se roagă ca acei pomeniți să fie spălați de păcate cu sângele Mielului în care s'au turnat miridele și pentru această fectare mijlocesc prin rugăciuni sfinții în cinstea cărora s'au scos miride. Ori, dacă miridele s'ar fi transformat la epicleză în trupul Domnului, cum s'ar mai fi putut rosti acum o atare rugăciune, n'ar fost aceasta o blasfemie? Sfânta euharistie e cel mai curat dar de jertfă ce se putea aduce - Mielul nevinovat¹⁾ - deci cum s'ar fi putut transforma părțile scoase pentru păcătoși, ei înșiși având nevoie de jertfa Mielului, pentru a li se ierta păcatele?

Dar tocmai pentru evidența acestui text hotărât împotriva prefacerii miridelor, în edițiile mai noi ale liturghierului tipărit la Blaj, el a fost pur și simplu omis. Aceasta denotă nu numai subrezenta teoriei prefacerii miridelor, dar totodată noutatea și inadmisibilitatea ei chiar din punctul de vedere al textului sf. liturghii.

N'am pretenția de a fi adus toate argumentele împotriva teoriei prefacerii miridelor și nici aceea de a le fi susținut în modul cel mai desăvârșit. Găsesc totuși că din rândurile de mai sus, oricine își poate face o idee lămurită asupra jertfei liturgice și a esenței ei, socotind chiar drept blasfemie o atare teorie a prefacerii miridelor. Rostul miridelor pe disc e cu totul altul și oricine cunoaște tradiția liturgică ortodoxă nu încearcă să-l schimbe.

I. ZĂGREAN

¹⁾ Numirea de agneț, dela grecescul agnos, primordial înseamnă curat, nevinovat, (căci miel în grecește înseamnă amnos) și numai în al 2-lea rând înseamnă miel nevinovat; așa dar agneț nu vine dela latinescul agnus-miel, cum greșit au crezut unii.

FAPTE DIN EPARHIE

In Țara Cătanelor Negre

— P. S. Episcop Nicolae la Telciu —

Parohia Telciu, a avut fectirea să petreacă clipe frumoase în ziua de 9 Octomvrie a. c. când P. S. Nicolae a pogorit în mijlocul credincioșilor cari le-au așteptat cu dor.

Era ora 9.30. Zi de Duminecă. Grupuri de credincioși se îndreaptă către biserica din centrul comunei.

Biserica era plină, în sunetul clopotelor preoții prezenți cu poporul adunat, au feșit intru în tâmpinarea Marelui Arhiereu. La

intrarea în cimitirul bisericii s'a ridicat un arc de triumf cu inscripția „Binecuvîntează Stăpâne”, sub care erau loc: protopopul plasei P. C. Iacob Chitul din Năsăud, preoții locali: Valeriu C. Henciu și Constantin Sabău, Mircea Pop preot în Poteni-Cluj, Ioan Pop preot Romuli, Ioan Bondane preot Bichigiu, Emil Demian preot Coșbuc, Iuliu Morariu preot Salva, Ioan Vălean preot

